

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 24-78-2847

Chișinău

14 martie 2025

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Cancelaria de Stat a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind consultarea populației în procesul elaborării și aprobării documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism (număr unic 141/MIDR/2025), și în limita competențelor, intervine cu următoarele propuneri și recomandări.

De ordin general: propunem structurarea conținutului Regulamentului astfel ca să fie concret evidențiate aspectele/procedurile ce vizează consultările publice în domeniul urbanismului și cele ce țin de amenajarea teritoriului, astfel cum sunt prevăzute de Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023.

În vederea uniformizării practicii de operare cu noțiuni specifice transparenței și participării în procesul decizional, precum și pentru a asigura încadrarea tuturor părților interesate în proces, propunem de a substitui în denumire și pe tot parcursul proiectului sintagma „consultarea populației” cu „consultarea publică”, or în noțiunea de „consultare a populației” nu se încadrează categoriile de participanți enumerate la subpct. 20.2 – 20.5.

De ordin specific:

Pct.2 Noțiunea de consultare a populație este unilaterală și nu acoperă suficient dreptul cetățeanului de a participa la treburile publice prin posibilitatea de a influența procesul decizional, aspect prevăzut în Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. În context se propune de a reda norma expusă în următoarea redacție:

„Consultarea publică este instrumentul care asigură participarea echilibrată a tuturor segmentelor societății la dezvoltarea urbană sustenabilă și echitabilă, prin informare oportună și accesibilă, implicare activă și utilizare eficientă a contribuțiilor părților interesate, permițând colectarea opiniilor și datelor

relevante despre zona analizată, în vederea creării și menținerii unui mediu de viață favorabil pentru cei vizați de documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism respective.”

Deși la pct. 3 se menționează obligativitatea consultării publice a documentației la toate etapele – de la elaborare la adoptare, la pct. 4 regăsim doar 3 tipuri de consultări, specifice etapelor de elaborare și adoptare. În acest sens, se recomandă divizarea consultărilor publice la subpct. 4.1 în (i) consultări publice desfășurate în scopul determinării opiniei populației și a mediului de afaceri față de inițierea elaborării documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism; (ii) consultări publice a propunerilor formulate și eventualele soluții de proiect promovate. Totodată se va reține că, pct.4 prevede tipurile de consultări publice pentru elaborarea și aprobarea documentației de urbanism fără a se indica și pentru documentația de amenajare a teritoriului, care este menționată doar la subpct. 4.3.

La pct.6 se face trimitere la art.33 și art.97 din Codul urbanismului și construcțiilor fără a aduce careva detalieri privind modul de finanțare a consultărilor publice. Or considerăm, că un regulament trebuie să conțină orientările de bază pentru funcționarii publici responsabili de consultările publice cu privire la modalitatea de finanțare a unor astfel de activități pentru cetățenii cointeresați, dar mai ales pentru cei din grupurile vulnerabile.

La pct.8 se va specifica despre membrii Grupului de lucru, cine face parte din acest grup, cum au fost desemnați, mandatul grupului, drepturile și atribuțiile acestuia.

La pct.9 se va revedea modul de organizare a ședințelor consultărilor publice. Este necesar de specificat fie formatul este hibrid, fie transmisiune live cu posibilitatea de a comenta pe parcursul ședinței, or din formularea actuală nu este clar cum se asigură intervențiile participanților.

Pct. 9 și pct.11 se vor reconceptualiza pentru a prezenta clar ce presupune consultarea publică. Astfel, consultarea publică se realizează prin: ședințe publice; chestionare, interviuri calitative individuale sau de grup (focus grupuri), sondaje de opinie sau ateliere de lucru. De asemenea, se vor specifica condițiile desfășurării fiecărei metode de consultare, precum și faptul dacă acestea urmează a fi aplicate cumulativ și/sau care dintre ele sunt obligatorii.

În pct. 10 se operează cu o nouă noțiune „sesiune online” și nu este clar ce reprezintă aceasta - ședință exclusiv online, partea online a ședinței în format hibrid sau transmisiunea live a ședinței în format fizic.

La pct.13 nu este clară redacția sintagmei „de la persoanele vizate” și la care persoane se face referință. Suplimentar, este necesar de a prevedea obligația Grupului de lucru de a asigura protecția datelor cu caracter personal în procesul de prelucrare a acestora în conformitate cu normele legale.

Pct. 14, se propune a fi revăzut în coroborare cu propunerea de modificare a pct. 4, subpct. 4.1. Totodată, se va considera substituirea cuvântului „aprobării” cu „validării”.

La pct. 15, pct. 16, pct. 19 cuvintele „înștiința” și „înștiințarea” se recomandă a fi substituite cu cuvintele „informa” și „informarea” **respectiv**.

Redacția pct. 16 se va revedea sub aspectul concretizării domeniului consultărilor publice realizate în cazul documentației de amenajare a teritoriului sau documentației de urbanism, precum și a etapelor procesului decizional: inițiere, elaborare, aprobare.

Subpct. 16.1 se propune a fi completat cu sintagma „particip.gov.md”. De asemenea se va concretiza faptul că informarea urmează a avea loc prin toate formele de informare enumerate.

Un aspect aparte la pct.16 este descrierea separată a formei de informare a grupurilor vulnerabile și marginalizate.

Pe tot parcursul proiectului sintagma „organizațiile societății civile” se va substitui cu „organizațiile necomerciale”.

Totodată, pct. 16 se va completa cu norma privind accesibilitatea informației (limbaj, format etc.)

La pct. 17 menționăm că noțiunea de „informare prealabilă” este în sine „informarea la etapa de inițiere”, astfel în cazul în care, la pct. 16 va fi descrisă informarea pe etape, de la inițiere – la aprobare, atunci necesitatea prezenței pct. 17 decade.

Pct.18, la final se va completa cu cuvintele „pentru cei care au confirmat participarea”;

La pct. 19, propunem să fie completat cu detalierea modalităților de expunere a opiniilor: prin demers oficial, prin email etc.

La pct. 22 se vor descrie exact situațiile în care desfășurarea concomitentă a etapelor de consultare publică poate fi organizată, pentru a nu lăsa loc interpretărilor abuzive a prevederilor acestui punct.

Se consideră relevant de a expune prevederile pct. 23 la pct. 4, or acestea se înscriu sub noțiunile de tipuri de consultare publică și etape ale procesului decizional.

La pct. 24 se va concretiza noțiunea de „număr semnificativ”, or aceasta impune o obligație suplimentară Grupului de lucru și este important de a aduce claritate când anume se aplică.

La subpct. 25.1 se propune de a examina oportunitatea de a solicita suportul Biroului Național de Statistică.

La subpct 25.2 și 25.5 propunem a fi inversate narativele după cum urmează:

„25.2 stabilirii principalelor deficiențe și oportunități de dezvoltare urbană prin identificarea nevoilor, priorităților și problemelor comunității;

25.5. asigurării dezvoltării urbane în conformitate cu interesele populației prin integrarea rezultatelor obținute în procesul de elaborare și implementare a planurilor urbanistice.”

La pct.26 nu este clară formularea „experți care sunt implicați în elaborarea studiului” și nu este clară decizia de ce doar aceștia pot fi incluși în Grupul de lucru;

La pct.27 se propune a fi revăzută redacția și a specifica criteriile de selectare a reprezentanților din partea comunității, și concret scopul delegării, către cine se delegă etc. În cazul în care se intenționează aplicarea principiului de reprezentativitate în activitatea Grupului, atunci sintagma „poate desemna” se va substitui cu „va include”, urmând a fi detaliată procedura de selectare.

La pct. 28 se va revedea trimiterea la prevederile pct. 10.

La pct. 32.8 se va redacta prin prisma menționării tabelului de sinteză cu includerea recomandărilor, inclusiv celor neacceptate, cu argumentările de rigoare privind motivul respingerii.

La pct.32.9 se va face claritate referitor la „președinte”, „secretar” noțiuni care nu se regăsesc pe parcursul textului regulamentului.

Cu referire la Nota de fundamentare: recomandăm de clarificat și de conectat cu prevederile proiectului Regulamentului rolul Colectivului de Anchetă Publică, prin prisma mandatului oferit de a asigura supravegherea desfășurării consultărilor publice.

Totodată, considerăm imperios necesar ca proiectul să fie consultat nemijlocit cu autoritățile publice, care urmează să aplice cerințele acestui regulament.

Secretar de stat al Guvernului /semnat electronic/ **Ana CALINICI**

*Ex. Natalia Postică
Tel. 022 250364
Ex. Aurelia Isac
Tel. 022 250 604*